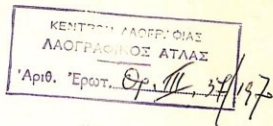


37
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)



9!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ
ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δωρίσθηκε 1968/20 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομόπολις) ΧΑΝΔΡΑΣ-ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ
(παλαιότερον ὄνομα: ΚΑΜΠΑΪ.Κ.), Ἐπαρχίας ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ
Νομοῦ Ε.Β.ΡΟΥ.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γ.Ε.Τ.ΡΟΥ-
ΔΗΕ... Εὐάγγελος ἐπάγγελμα Διοδώρατος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Χανδράς - Ορεστιάδος.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... Δύο ἔτη περίπου

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Α. Γέσιος Σακκάρης τοῦ
Ἀντωνίου.....
ἡλικία 65... γραμματικαὶ γνώσεις Ἀγγλικάτος.....
..... τόπος καταγωγῆς Χανδράς.....

β) Δημήτριος Σιμωνίδης τοῦ Γεωργίου ἔτη 69, ὁμοεπίσημος

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Τὰ μαυροκώματα διδοὶ ἀπέδαν κυρίως ἡπάσματα.

Οἱ τεργιέδες (πετρώδη ἔδαφος) καὶ τὰ μαπαλοῦμα (ἁμμουῖα) προωρίζοντο
διὰ βοσκήν.

Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Δὲν ἐνηλλάσσοντο, διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀρῶνται τὰ θεμελιώδη
μὲν τὰ τότε μέγα, ἀπὸ τῶν παλαιωτέρων τῶν μὲν τῶν ἑλλήνων τὸν ἔως καὶ
τὰ ἄλλα μὲν τὰ ἄλλοι ἔργα ἔργα.

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ἀνήκον εἰς Τούρκους τὸ πρῶτον, ὡς τριτοῦτον. Περὶ τοῦ 1930 ἡγορεύθησαν
ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων......

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὁκ. κρατοῦσε μέχρι τοῦ θανάτου του καὶ μετὰ τὴν διένεξιν
ἄλλωστε διέμεναν ἐν τῷ ἴδιῳ οἴκῳ οἱ ὅλοι. Αὐτὸ εὐρύνει ἐν πολλοῖς
καὶ ὁρίστηται......

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

.. Συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας. ἔχον εἰς πολλὰ μερίδια (μοιραδὸς).

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ^{Δὲν ὑπάρκει τεχνῖται. Οἱ πάντες ἀσχολεῖντο μὲν ἐν γεωργίᾳ καὶ ἐν κτηνοτροφίᾳ, ἐν παρέργῳ δὲ βιοτεχνίᾳ.} ^{Μερικοὶ τινὲς μὲν ἐν βιοτεχνίᾳ τῶν π.κ. κορυφαῖς-βιδραδὺς-μυλωνιστῶδες κ.λ.π.}

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ^{Κατὰ τὴν Τουρκικὴν πρὸς εἰργάζοντο οἱ Ἕλληνες εἰς τοὺς τσιφλικίους τῶν Τούρκων διὰ τὸ ἔχειν καὶ μάστιγας. Οἱ Ἰδοὶ δὲν εἶχαν κτήματα διότι ἴσταντο καλὴν κατεῖχοντο, ὑπὸ τῶν Τούρκων. Εργάζοντο ἐν ἡμέρᾳ μόνον πολλὰ ὅροις ὅμως καὶ μὲ τὴν οἰκογένειάν των.}

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ^{Εἰς εἶδος...} ^{«ὡς τὸ εὐαγγέλιον ἐκείνου»}

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ^{Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐποχικῶς καὶ καθ' ὅλην τὴν χρόνον. Ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ὁ ἡμερομισθίον εἰς εἶδος ἢ π.κ. διὰ τὸν ὀρεγμένον ἔργον ἀμέτρητον (ἢ εἰς τινεὺς διὰ τῶν).}

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ^{Ἐκ τῆς ἀνατολῆς. Ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος καὶ ἔργων. οὗτοι νεώτεροι.}

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ^{Οἱ νέοι εἰς τὰ πρῶτα ἐργαζομένων (Τουρκικῶν). Ἐπειὶ καὶ αἱ νέαι διὰ τὸ θέρισμα, δι' ἐξουμνή, βιοτεχνίαν κ.λ.π.}

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ^{Ἐκ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἔργων καὶ αὐτῶν.}

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μέ. Σμύνην κόπρον βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων... ἔγινετο καὶ ὄργωμα
μέχρι... ἔφθεον... ὅς ἐπὶ καλὴν καλλιέργειαν τῷ ἀγρῷ καὶ...
ἔλγετο... "δ' ὀργώματα"

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;

ὁ ἔτος 1956-1958... ὁ ἔτος 1944-45 εἰσθῆ δοκιμασίαν
εἰς 2-3 ἄκρα ἕνα ἑκάστῃ λιπασμα τὸ δόσιν ὅσον ἐρεθῶν ἔκαστε τὸ ἀγρὸν.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ...

Περὶ τοῦ 1910 ἐνθελισμοσὶ θέσαν
τὰ εἰρήνην ἀροτρεα λιν... ἔχονταν "πλάκια"

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ...

Μονόφτερον με δύο τροχαίς... Στὰ (Συρρακίματα) ...

ὁ ἔφθεον ἀπὸ τῆς Παναγιωτίδος... ἄροτρον καὶ ἔδωκαν μέχρι

δύνα... Συρρακί... Στὰ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

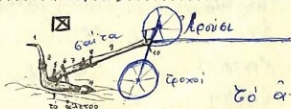
...

...

...

...

...



- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... 1958 ... περιόν...

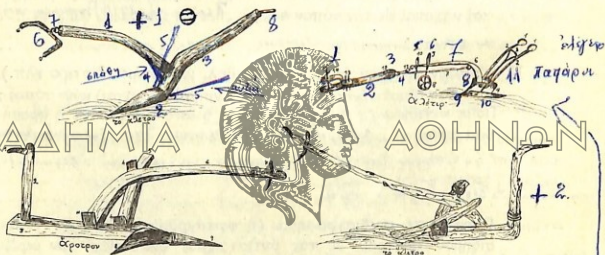
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1958 ... 7...

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 1958... περίπου

5) Μηχανή ἀλωνισμού *Λίβανος 1928 μηχανή χειρωνακική με 2 αγγλ. ίντσες 208. Στοιχισμένη
νόντο το δικάσιο 3800 ως και 4500 λίτρο. Κατά τις 4 ώρες περίπου το 1948.*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Ο. Χαβέντας, Κέντρος Γεω...*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *Ομοία το πυραύλου + 1 με μία αλλαγή επάνω*



3) Ὑπογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον(*) καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ... <i>βαίτρα</i> ...	6. ... <i>τογκαλάτοι</i> ...	1) ... <i>καπρία</i> ...
2. ... <i>νύι</i> ...	7. ... <i>ζεβί</i> ...	2) ... <i>κροῦνα</i> ...
3. ... <i>καταβρι</i> ...	8. ... <i>χεροῦλι</i> ...	3) ... <i>ζοιβημοίε</i> ...
4. ... <i>επάθγ</i> ...	9. ...	4) ... <i>κούρζαιδον</i> ...
5. ... <i>αἰνιά</i> ...	10. ...	5) ... <i>ζεβιγνέλι</i> ...
		6) ... <i>χλωβί</i> ...
		7) ... <i>ερίχουλι</i> ...
		8) ... <i>βαίτρα</i> ...
		9) ... <i>βανί</i> ...
		10) ... <i>φονιά</i> ...
		11) ... <i>καλόνια</i> ...

(*) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

...ἔχρησιμολοίαν. τὸ αὐτὸ εἰς. Σύνικον. ἄροτρον, ἀρσενικόσταρο
...δὲ. μέγαν. ἐπὶ. φθορὰν. τιν.



- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

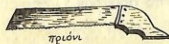
...ἡ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἑτέρου. τὸ σχῆμα τὸ ἐκείνου.

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....



- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

...ἐκπληρῶν. — πριόνιον. — ἀρνάρι. ἢ οὐρνί. (ἄρμα). — ἀρίδα. —
...ξυλοφάι.



8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργανο) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Βουβάλια... Εἰδήλα... Ἄλογα...*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανο δύο
ζῶα ἢ ἓν ; *Ὁ βοὸς, δὲ, παλαιότερον, εἰς τὴν... εἰς τὴν χωρὰν...*
πολλὰ ζεύγη τοιαῦτα, μέχρις (7).

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Ὁ ζευγὴς ἦτο...

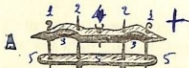


Ἐκείνιος ζυγός

1) Καὶ ζυγία

2) μὲ ζεύγεις

3) ζεύγεις



ζυγός ἢ ὁ ἀνδρῆς ὁ ἀνδρῆς καὶ ὁ ἀνδρῆς ὁ ἀνδρῆς

Ἐκείνιος ζυγός



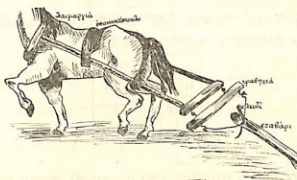
ζυγός

ζυγός

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγεις, πιζεύ-
λια κλπ.).

1) ζεύγεις. 2) μὲ ζεύγεις. 3) λουριά. 4) ζεύγεις. 5) πιζεύ-
λια. 6) λοῦρα. 7) λουριά. 8) ζεύγεις. 9) πιζεύ-
λια. 10) λοῦρα. 11) λουριά. 12) ζεύγεις. 13) πιζεύ-
λια. 14) λοῦρα. 15) λουριά. 16) ζεύγεις. 17) πιζεύ-
λια. 18) λοῦρα. 19) λουριά. 20) ζεύγεις. 21) πιζεύ-
λια. 22) λοῦρα. 23) λουριά. 24) ζεύγεις. 25) πιζεύ-
λια. 26) λοῦρα. 27) λουριά. 28) ζεύγεις. 29) πιζεύ-
λια. 30) λοῦρα. 31) λουριά. 32) ζεύγεις. 33) πιζεύ-
λια. 34) λοῦρα. 35) λουριά. 36) ζεύγεις. 37) πιζεύ-
λια. 38) λοῦρα. 39) λουριά. 40) ζεύγεις. 41) πιζεύ-
λια. 42) λοῦρα. 43) λουριά. 44) ζεύγεις. 45) πιζεύ-
λια. 46) λοῦρα. 47) λουριά. 48) ζεύγεις. 49) πιζεύ-
λια. 50) λοῦρα. 51) λουριά. 52) ζεύγεις. 53) πιζεύ-
λια. 54) λοῦρα. 55) λουριά. 56) ζεύγεις. 57) πιζεύ-
λια. 58) λοῦρα. 59) λουριά. 60) ζεύγεις. 61) πιζεύ-
λια. 62) λοῦρα. 63) λουριά. 64) ζεύγεις. 65) πιζεύ-
λια. 66) λοῦρα. 67) λουριά. 68) ζεύγεις. 69) πιζεύ-
λια. 70) λοῦρα. 71) λουριά. 72) ζεύγεις. 73) πιζεύ-
λια. 74) λοῦρα. 75) λουριά. 76) ζεύγεις. 77) πιζεύ-
λια. 78) λοῦρα. 79) λουριά. 80) ζεύγεις. 81) πιζεύ-
λια. 82) λοῦρα. 83) λουριά. 84) ζεύγεις. 85) πιζεύ-
λια. 86) λοῦρα. 87) λουριά. 88) ζεύγεις. 89) πιζεύ-
λια. 90) λοῦρα. 91) λουριά. 92) ζεύγεις. 93) πιζεύ-
λια. 94) λοῦρα. 95) λουριά. 96) ζεύγεις. 97) πιζεύ-
λια. 98) λοῦρα. 99) λουριά. 100) ζεύγεις. 101) πιζεύ-
λια. 102) λοῦρα. 103) λουριά. 104) ζεύγεις. 105) πιζεύ-
λια. 106) λοῦρα. 107) λουριά. 108) ζεύγεις. 109) πιζεύ-
λια. 110) λοῦρα. 111) λουριά. 112) ζεύγεις. 113) πιζεύ-
λια. 114) λοῦρα. 115) λουριά. 116) ζεύγεις. 117) πιζεύ-
λια. 118) λοῦρα. 119) λουριά. 120) ζεύγεις. 121) πιζεύ-
λια. 122) λοῦρα. 123) λουριά. 124) ζεύγεις. 125) πιζεύ-
λια. 126) λοῦρα. 127) λουριά. 128) ζεύγεις. 129) πιζεύ-
λια. 130) λοῦρα. 131) λουριά. 132) ζεύγεις. 133) πιζεύ-
λια. 134) λοῦρα. 135) λουριά. 136) ζεύγεις. 137) πιζεύ-
λια. 138) λοῦρα. 139) λουριά. 140) ζεύγεις. 141) πιζεύ-
λια. 142) λοῦρα. 143) λουριά. 144) ζεύγεις. 145) πιζεύ-
λια. 146) λοῦρα. 147) λουριά. 148) ζεύγεις. 149) πιζεύ-
λια. 150) λοῦρα. 151) λουριά. 152) ζεύγεις. 153) πιζεύ-
λια. 154) λοῦρα. 155) λουριά. 156) ζεύγεις. 157) πιζεύ-
λια. 158) λοῦρα. 159) λουριά. 160) ζεύγεις. 161) πιζεύ-
λια. 162) λοῦρα. 163) λουριά. 164) ζεύγεις. 165) πιζεύ-
λια. 166) λοῦρα. 167) λουριά. 168) ζεύγεις. 169) πιζεύ-
λια. 170) λοῦρα. 171) λουριά. 172) ζεύγεις. 173) πιζεύ-
λια. 174) λοῦρα. 175) λουριά. 176) ζεύγεις. 177) πιζεύ-
λια. 178) λοῦρα. 179) λουριά. 180) ζεύγεις. 181) πιζεύ-
λια. 182) λοῦρα. 183) λουριά. 184) ζεύγεις. 185) πιζεύ-
λια. 186) λοῦρα. 187) λουριά. 188) ζεύγεις. 189) πιζεύ-
λια. 190) λοῦρα. 191) λουριά. 192) ζεύγεις. 193) πιζεύ-
λια. 194) λοῦρα. 195) λουριά. 196) ζεύγεις. 197) πιζεύ-
λια. 198) λοῦρα. 199) λουριά. 200) ζεύγεις. 201) πιζεύ-
λια. 202) λοῦρα. 203) λουριά. 204) ζεύγεις. 205) πιζεύ-
λια. 206) λοῦρα. 207) λουριά. 208) ζεύγεις. 209) πιζεύ-
λια. 210) λοῦρα. 211) λουριά. 212) ζεύγεις. 213) πιζεύ-
λια. 214) λοῦρα. 215) λουριά. 216) ζεύγεις. 217) πιζεύ-
λια. 218) λοῦρα. 219) λουριά. 220) ζεύγεις. 221) πιζεύ-
λια. 222) λοῦρα. 223) λουριά. 224) ζεύγεις. 225) πιζεύ-
λια. 226) λοῦρα. 227) λουριά. 228) ζεύγεις. 229) πιζεύ-
λια. 230) λοῦρα. 231) λουριά. 232) ζεύγεις. 233) πιζεύ-
λια. 234) λοῦρα. 235) λουριά. 236) ζεύγεις. 237) πιζεύ-
λια. 238) λοῦρα. 239) λουριά. 240) ζεύγεις. 241) πιζεύ-
λια. 242) λοῦρα. 243) λουριά. 244) ζεύγεις. 245) πιζεύ-
λια. 246) λοῦρα. 247) λουριά. 248) ζεύγεις. 249) πιζεύ-
λια. 250) λοῦρα. 251) λουριά. 252) ζεύγεις. 253) πιζεύ-
λια. 254) λοῦρα. 255) λουριά. 256) ζεύγεις. 257) πιζεύ-
λια. 258) λοῦρα. 259) λουριά. 260) ζεύγεις. 261) πιζεύ-
λια. 262) λοῦρα. 263) λουριά. 264) ζεύγεις. 265) πιζεύ-
λια. 266) λοῦρα. 267) λουριά. 268) ζεύγεις. 269) πιζεύ-
λια. 270) λοῦρα. 271) λουριά. 272) ζεύγεις. 273) πιζεύ-
λια. 274) λοῦρα. 275) λουριά. 276) ζεύγεις. 277) πιζεύ-
λια. 278) λοῦρα. 279) λουριά. 280) ζεύγεις. 281) πιζεύ-
λια. 282) λοῦρα. 283) λουριά. 284) ζεύγεις. 285) πιζεύ-
λια. 286) λοῦρα. 287) λουριά. 288) ζεύγεις. 289) πιζεύ-
λια. 290) λοῦρα. 291) λουριά. 292) ζεύγεις. 293) πιζεύ-
λια. 294) λοῦρα. 295) λουριά. 296) ζεύγεις. 297) πιζεύ-
λια. 298) λοῦρα. 299) λουριά. 300) ζεύγεις. 301) πιζεύ-
λια. 302) λοῦρα. 303) λουριά. 304) ζεύγεις. 305) πιζεύ-
λια. 306) λοῦρα. 307) λουριά. 308) ζεύγεις. 309) πιζεύ-
λια. 310) λοῦρα. 311) λουριά. 312) ζεύγεις. 313) πιζεύ-
λια. 314) λοῦρα. 315) λουριά. 316) ζεύγεις. 317) πιζεύ-
λια. 318) λοῦρα. 319) λουριά. 320) ζεύγεις. 321) πιζεύ-
λια. 322) λοῦρα. 323) λουριά. 324) ζεύγεις. 325) πιζεύ-
λια. 326) λοῦρα. 327) λουριά. 328) ζεύγεις. 329) πιζεύ-
λια. 330) λοῦρα. 331) λουριά. 332) ζεύγεις. 333) πιζεύ-
λια. 334) λοῦρα. 335) λουριά. 336) ζεύγεις. 337) πιζεύ-
λια. 338) λοῦρα. 339) λουριά. 340) ζεύγεις. 341) πιζεύ-
λια. 342) λοῦρα. 343) λουριά. 344) ζεύγεις. 345) πιζεύ-
λια. 346) λοῦρα. 347) λουριά. 348) ζεύγεις. 349) πιζεύ-
λια. 350) λοῦρα. 351) λουριά. 352) ζεύγεις. 353) πιζεύ-
λια. 354) λοῦρα. 355) λουριά. 356) ζεύγεις. 357) πιζεύ-
λια. 358) λοῦρα. 359) λουριά. 360) ζεύγεις. 361) πιζεύ-
λια. 362) λοῦρα. 363) λουριά. 364) ζεύγεις. 365) πιζεύ-
λια. 366) λοῦρα. 367) λουριά. 368) ζεύγεις. 369) πιζεύ-
λια. 370) λοῦρα. 371) λουριά. 372) ζεύγεις. 373) πιζεύ-
λια. 374) λοῦρα. 375) λουριά. 376) ζεύγεις. 377) πιζεύ-
λια. 378) λοῦρα. 379) λουριά. 380) ζεύγεις. 381) πιζεύ-
λια. 382) λοῦρα. 383) λουριά. 384) ζεύγεις. 385) πιζεύ-
λια. 386) λοῦρα. 387) λουριά. 388) ζεύγεις. 389) πιζεύ-
λια. 390) λοῦρα. 391) λουριά. 392) ζεύγεις. 393) πιζεύ-
λια. 394) λοῦρα. 395) λουριά. 396) ζεύγεις. 397) πιζεύ-
λια. 398) λοῦρα. 399) λουριά. 400) ζεύγεις. 401) πιζεύ-
λια. 402) λοῦρα. 403) λουριά. 404) ζεύγεις. 405) πιζεύ-
λια. 406) λοῦρα. 407) λουριά. 408) ζεύγεις. 409) πιζεύ-
λια. 410) λοῦρα. 411) λουριά. 412) ζεύγεις. 413) πιζεύ-
λια. 414) λοῦρα. 415) λουριά. 416) ζεύγεις. 417) πιζεύ-
λια. 418) λοῦρα. 419) λουριά. 420) ζεύγεις. 421) πιζεύ-
λια. 422) λοῦρα. 423) λουριά. 424) ζεύγεις. 425) πιζεύ-
λια. 426) λοῦρα. 427) λουριά. 428) ζεύγεις. 429) πιζεύ-
λια. 430) λοῦρα. 431) λουριά. 432) ζεύγεις. 433) πιζεύ-
λια. 434) λοῦρα. 435) λουριά. 436) ζεύγεις. 437) πιζεύ-
λια. 438) λοῦρα. 439) λουριά. 440) ζεύγεις. 441) πιζεύ-
λια. 442) λοῦρα. 443) λουριά. 444) ζεύγεις. 445) πιζεύ-
λια. 446) λοῦρα. 447) λουριά. 448) ζεύγεις. 449) πιζεύ-
λια. 450) λοῦρα. 451) λουριά. 452) ζεύγεις. 453) πιζεύ-
λια. 454) λοῦρα. 455) λουριά. 456) ζεύγεις. 457) πιζεύ-
λια. 458) λοῦρα. 459) λουριά. 460) ζεύγεις. 461) πιζεύ-
λια. 462) λοῦρα. 463) λουριά. 464) ζεύγεις. 465) πιζεύ-
λια. 466) λοῦρα. 467) λουριά. 468) ζεύγεις. 469) πιζεύ-
λια. 470) λοῦρα. 471) λουριά. 472) ζεύγεις. 473) πιζεύ-
λια. 474) λοῦρα. 475) λουριά. 476) ζεύγεις. 477) πιζεύ-
λια. 478) λοῦρα. 479) λουριά. 480) ζεύγεις. 481) πιζεύ-
λια. 482) λοῦρα. 483) λουριά. 484) ζεύγεις. 485) πιζεύ-
λια. 486) λοῦρα. 487) λουριά. 488) ζεύγεις. 489) πιζεύ-
λια. 490) λοῦρα. 491) λουριά. 492) ζεύγεις. 493) πιζεύ-
λια. 494) λοῦρα. 495) λουριά. 496) ζεύγεις. 497) πιζεύ-
λια. 498) λοῦρα. 499) λουριά. 500) ζεύγεις. 501) πιζεύ-
λια. 502) λοῦρα. 503) λουριά. 504) ζεύγεις. 505) πιζεύ-
λια. 506) λοῦρα. 507) λουριά. 508) ζεύγεις. 509) πιζεύ-
λια. 510) λοῦρα. 511) λουριά. 512) ζεύγεις. 513) πιζεύ-
λια. 514) λοῦρα. 515) λουριά. 516) ζεύγεις. 517) πιζεύ-
λια. 518) λοῦρα. 519) λουριά. 520) ζεύγεις. 521) πιζεύ-
λια. 522) λοῦρα. 523) λουριά. 524) ζεύγεις. 525) πιζεύ-
λια. 526) λοῦρα. 527) λουριά. 528) ζεύγεις. 529) πιζεύ-
λια. 530) λοῦρα. 531) λουριά. 532) ζεύγεις. 533) πιζεύ-
λια. 534) λοῦρα. 535) λουριά. 536) ζεύγεις. 537) πιζεύ-
λια. 538) λοῦρα. 539) λουριά. 540) ζεύγεις. 541) πιζεύ-
λια. 542) λοῦρα. 543) λουριά. 544) ζεύγεις. 545) πιζεύ-
λια. 546) λοῦρα. 547) λουριά. 548) ζεύγεις. 549) πιζεύ-
λια. 550) λοῦρα. 551) λουριά. 552) ζεύγεις. 553) πιζεύ-
λια. 554) λοῦρα. 555) λουριά. 556) ζεύγεις. 557) πιζεύ-
λια. 558) λοῦρα. 559) λουριά. 560) ζεύγεις. 561) πιζεύ-
λια. 562) λοῦρα. 563) λουριά. 564) ζεύγεις. 565) πιζεύ-
λια. 566) λοῦρα. 567) λουριά. 568) ζεύγεις. 569) πιζεύ-
λια. 570) λοῦρα. 571) λουριά. 572) ζεύγεις. 573) πιζεύ-
λια. 574) λοῦρα. 575) λουριά. 576) ζεύγεις. 577) πιζεύ-
λια. 578) λοῦρα. 579) λουριά. 580) ζεύγεις. 581) πιζεύ-
λια. 582) λοῦρα. 583) λ

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....



ζ'. Ἀροτρίσας (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Εἰς ἀνδρὶν ὡς σήμερον*.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *Βλέπει ὁ ζεύγας εἰς Σιδεῖς καὶ σπινθῆναι τοῦ ζυγῶν ὁ ὁποῖος εἶναι προεπιφορτισμένος εἰς τὸ ἄροτρον. Τὰ ζῶα ἐκκηλίσματα, ἡδυνά, εἶναι, τρεῖς, ἑκατὶ, ἑκατὶ, ἑκατὶ, καὶ, τρεῖς, ἑκατὶ, εἰς τὸν ζυγόν. Ἐν ἐνέκλειφ μπόρουν καὶ οἱ Σιδεῖς καὶ εἶναι ἑτοιμὰ εἰς τὸν ἄροτρον.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον... *Κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἂν. κράτον*.....

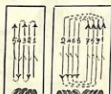
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία). *Με σχοινί, τὸ ὁποῖον τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τοῦ ζῶου. Ἀπὸ τῆς ἐκπίνης τοῦ ζευγῶν, δεξιά, τραβῶν ὁ ζεύγας εἰς πρὸς τὸ δεξ. ὁ ζῶον καὶ ἡγεγετορας.*

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μὲ τὸ αὐτὸ εἶδος γὰρ εἰθύνεται ἡ κομὴν ὡς ἐν τῷ παραρτήματι
 .. σχεδιάγραμμα (α),

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Μὲ τὴν πλατῆσαν (παπύραν) περιφραγεύωμαι ὡς ἐν σχεδιαγράμματι (β). εἰς τὸ
 εἰς τὸ περιφραγεύωμαι ὄργωμα: "σταθλοῦμαι"



Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοὺς (δηλ. σπορὴς ἢ ὀποριῆς, ντάμιες, θιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.); εἰς λαοὺς καὶ εἰς ἀγροὺς ὀποριῆς

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαοὺς (ἢ σποριά); μετὰ αὐλακίαν; Μὲ φυλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον; εἰς ἀγροὺς καὶ εἰς λαοὺς μόνον μετὰ ἀροτροῦ:

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ ὑνί: καθεύως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. καθεύως καὶ βαθύως

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . *ἔἰς ὅλα τοῖ ὀργώματα* . . .

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημοτικῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. .. *φ.φ. τ.τ. φ.φ.φ.φ. τ.τ. δημοτ.φ.φ.φ.*

[illegible]

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Πρωτ. της Αρχιεπισ. Περιεχ. τη χώρα δει. Επάρχει. Αποπνευστικά

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

α) ἀπονομιαὶς ἐγένετο πόλεμος δι' ἐν ἔτος.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... *Διὰ τὰς ἑξῆς - ἡμέρας 2-7 ὀργώματα ...*

Διο τας διαιτη-επιμαρτ 2-4 οργαματα
Διο κα λαμνηνιοι 2-3 οργαματα πατα τον Μαιον

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν.
π.χ. τὸ διδάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... *Ἀθήναι, 1908*

7 ενεκιδες.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθάρι-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουσία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλει-
ψοειδῆ σιδηρεῶν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; . *Ἐπειδὴ μὲν ἡ ράβδος ἐστὶν ὡς ἡ σφαῖρα*

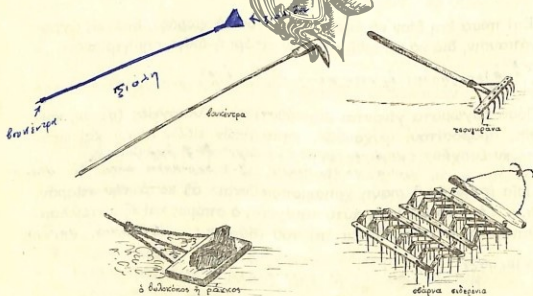
ἔτι χειρο. "Σταλιδαν... εἰς τὸ ἐν. ἄκρον ἐκείν. τὸν. ἁσταλιδαν. (ἑὸς
ἐνός) καὶ ἐπὶ. ἑσπρίαν. ἀπαθαρσίαν. τὸ. ἀπὸ. τὸ. ἐν. τὸ. ἐκείν. ἐκείν. ἐκείν.

Εἰς τὸ ἄλλο ἔργον τῆς εἶχε τοποθετημένη καρδίᾳ διὰ τὸ τοῖσι μὲν κατὰ
ζῴον, ἢ "βυκέντρα,

2) Γίνεται μετά το ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); . . . *Δ.ν. ἔχεται . . . σβάρνισμα . . . ἔχεται . . .*

μὰν ἐγὼ θοὺ βάμι.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμός, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

.....
.....
.....

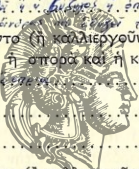


- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

*Ὁν ἐρρίπαν ἐρριμμένα πρέμματα τὰν βορρὶσται ἀνάγη, διὰ τὸ ζεύγος
τῶν ἄλλων ἀεὶ ἀεὶ ἀεὶ βορρὶς ἢ ἐρριμμένα τὸ ζεύγος
ἀεὶ μὲν ἴσως, ἀεὶ τὸ ἐρριμμένα τὸ ζεύγος*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Ἰρακινῶνται τὰ βορρὶσται

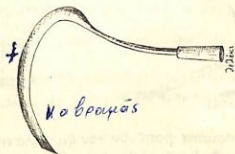
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Με δρεπάνια...
...ἐλέγχοντο... "καταραμίδες"...*



Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ... *Ὁ ἐν. ἀρχηγός*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ... *Με κόσες, ἢ ἄλλοις ἐργαλείοις...*



- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν). ... *Ἡ λεπίς ἦτο ὀδοντωτή...*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσετε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ... *Ἡ χειρολαβὴ ἦτο ἐκ ξύλου, ἢ ἐκ πέτρας, ἢ ἐκ κεραμικοῦ, ἢ ἐκ σιδήρου...*

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἀ.) *ἤ γάρ τινες ἀπὸ τῶν ἐργαζομένων ἀνδρῶν αὐτοὶ ἐσκεύαζοντο.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ἤτοι ἀπὸ ἀρχαίων χρόνων ἔκρημιον ἔχοντο τὰς χεῖρας καὶ οὐκ ἐκρίναντο τὰς χεῖρας ἀλλὰ ἐκρίναντο τὰς χεῖρας καὶ οὐκ ἐκρίναντο τὰς χεῖρας ἀλλὰ ἐκρίναντο τὰς χεῖρας.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Μέχρι 5. ἑκατοστῶν ἀπὸ τῆς ἐπιφάνειας τοῦ ἐδάφους.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἤτοι ὡς ἐκείναι.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμίδες, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *ἤτοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ἤτοι ὡς ἐκείναι.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *Δεμάτια*



γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; ... *Ἄνδρες καὶ γυναῖκες*
... Σπανίως ἔρχονται. ὡς ἐπαγγελματίαι. ἀπὸ τῶν
μείων

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκόπην (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν)

Ἐπὶ εἰς χρῆμα. 10-15 δρα. ἡμερησίως. ἔδιδετο καὶ φαγητὸν
ἐάντι τῷ αὐτῷ. "τοιοῦτά με χρέεται" λέγουσιν.

Ἐπὶ μετὰ φαγητὸν. ἡμερησίως. 4 δρα. καὶ φαγητὸν.

Ἐπὶ ἐνὶ τῷ αὐτῷ. "πῶς" δὲ. "τοιοῦτά με χρέεται".

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Ἐφεραν εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα. ἐπὶ λεγομένην "πα-
λαμαράν".

Οἱ ἄνδρες ἐφέρουσι μενίμης. ἑνα ζουτῆρι. καὶ καὶ
10 μέτραν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;
*Ζυγῆσως ἤρχιζεν. τῆν. δευτέραν, ὅπως καὶ καθε. ἄλλη
 ἐργασία, χωρὶς ὅμως. νὰ. εἰδῶν. καὶ. ἰδιαιτέρας. προσοχῆς
 εἰς τὸν το.*
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.
*Τραχυδία. . . Ἀηλῶν. τραγουδοῦσαι. καὶ. τραγουδοῦν.
 εἰσαι. δέ. ταν. καὶ. ὅ,τι. ἐν. ἀρέσει. γὰρ. ἄτοκτι.
 καὶ. ταν. ψυχρῶν.*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)
 Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον
*Ἐθίμον. ἀθήριστο. πλείον. ἔσθ. καὶ. κοίταν.
 πλεξίδια (κόβα) χωρὶς. τὰ. εἰς. τρία. τμήματα.
 Ἐδεναν. ἐν. εὐτεκεία. τὴν. κόβα, μὲ. κόμκιν. καὶ. λευκ.
 καὶ. τοποθετοῦσαν. διπλά. τρεῖς. πέτρες.
 ματόπων. ἐν. ἡ. ἀβραμῶν. (δεξιάν). πρὸς. τὰ. ἑπάνω. λέγονται.
 " καὶ. τὸ. χρόνον. μαζύ. τερα, "*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;
Ἐτάχμα.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *φ.ε.β.ρ.α.ρ.α.ρ.ο. -*
α.β.ρ.α.ρ.ο. ... μέ. κ.α.ρ. ... ἡ.ρ.α.ρ.ο., ἡ.ρ.α.ρ.ο. με. τὸν ν.α.ρ.ο. -

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.

... *Μέ. ἡ.ρ.α.ρ.ο., ἡ.ρ.α.ρ.ο. ἢ. ἡ.ρ.α.ρ.ο. καὶ ἡ.ρ.α.ρ.ο. -*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἢ
 κοπή, ἢ ξήρανσις καὶ ἢ φύλαξις αὐτοῦ.

... *Δεν. ἡ.ρ.α.ρ.ο. καὶ ἡ.ρ.α.ρ.ο. ἢ. ἡ.ρ.α.ρ.ο. καὶ ἡ.ρ.α.ρ.ο. -*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.).

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ'. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... Συνκεντρώνοντο εἰς τὸ πρῶτον εἰς τὸ χωράφι καὶ ἐν ὅσῃ

χείρῃ... μετεφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι... διὰ χωρὶς ἐμίνοντο
τὰ ἔξω σκήματα: 1) Χάλκας: τοποθετοὺς σκευὰς εἰς κυλινδρ.
σχήμα, φέροντες ὅσον ἀκρόατα.

2) Νικοκουρτσίσι: τοποθετοὺς σταυροειδῆς ἀνὰ χωρὶς καὶ ἐν ὅσῃ
μάκρῃ. 3) Κανατιὰ: πάλιν ἀνὰ τοποθετοὺς εἰς φῖαν καὶ ὅσον

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
δεμάτια. Εἰς τινες τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως.

Θημιτὸ τοποθετῶν τὴν δεμάτια... εἰς τὸ σκῆμα... εἰς τὸν σωρόν...
τὸ ὅσον... οἱ ἐτάκτοι... πρὸς τὸ γεννῆμα καὶ δι-
καίαν... ἢ... ἀνατολῆς... ἢ... δυτικῇ
μερὶ καὶ... διὰ τὸ φέρειν ἐξ ὅσων καὶ φυτῶν ὁ βορρῶν

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον

χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; ...
ἐπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸ ἀλώνι... ὁ διαχωρισμός καὶ
καρπῶν γὰρ εἰς τὰ ἄχυρα δὲν γινόταν ποτὲ ἐν ἑαυτῷ.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
ποῖαν θέσιν; ...

- 5) Τὸ ἄλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔαν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρησις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

..Κ. ἄθ. οἰκογένειαι. εἶχε. τὸ. ἴδιόν. τῆς. Σελῶνι:.....

.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλῶνισμα καὶ πότε λήγει ; ? Ἰ. πρὸ. τῆς... ..

ἤχου. μέχρι. τῆς. Σεπτεμβρίου... Πολλὰ. φέρει. ἔργων. καὶ...
δεμάτια διὸν ἔρχεται ἡ κατεσκευαία.

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνα (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνα (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Ἐπὶ. τῆς. με. δάπεδον. ἐκ. χώματος

ἐ. ὅπου. ἀπεχέται. 3. ἑξ. τοῦ. ἰσχυροῦ. καὶ. ἐν. ὅπου. ἔχει. ἰσχύος. ἐπ' αὐτῷ. μαρμαρινῶ. πλάκας. ὅσων. περίπου. 300. ὑμῶν. ὁ. ἰσχυρὸς. αὐτός. ἀνεκρίθη. ὡς. ἰσχυρὸς. καὶ. ἐκείνου. διὰ. τῶν.



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΕΙΟΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῶνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ ἄλωνιςμου· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθῶς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρουν)... Ἐπαλείφεται. τὸ. φῶνι. με. πηλόν. μόνον. ὅταν. μετὰ. τὴν. ἔξοδον. καὶ. ἰσχυρὸς.

.....

.....

- 9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιου καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλωνιςμου γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... Συνήθως. τὸ. ...

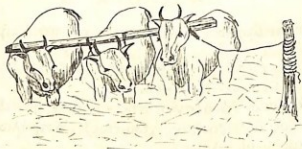
πρὸ. τῆς. Σεπτεμβρίου, κυρίως. τὸ. εἶναι. ἔθιμον. ὅ. ὅρος.

ἢ. καὶ. ἐργασία. ἐπεξεργασία. ὅτι. ἔπρεπε. ν. ἀρχίζει. τῆς. Σεπτεμβρίου.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχῶν πρὸς ἄλῶνι

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

.... Δὲν. ἀπῆρκεν. ἀδυνάτου ἔστιν.



11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

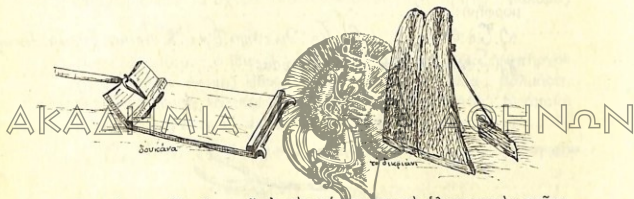
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

.... Δὲν. ἐκρηκτικὸν ποιεῖ. ἀλλοῦς ἔ. φέρει.

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἔὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βλωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

[illegible]

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

... 7^η καὶ 8^η ἡ 9^η πρωΐνῃ .. μέχρι 12^η 6^η 1^η βραδυνῇ ..

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

α) 7^η καὶ 8^η δουκράνι .. β) 7^η καὶ 8^η δουκράνι (μ. 8^η περίκλον ξύλινον ὀδοντωτὸν)
 γ) 7^η καὶ 8^η δουκράνι .. δ) 7^η καὶ 8^η δουκράνι ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ



- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχους ; ... 7^η 8^η 9^η 10^η 11^η 12^η ..

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).

... 7^η 8^η καὶ 9^η 10^η 11^η 12^η φ'κέντρα .. 7^η 8^η 9^η 10^η 11^η 12^η
 περίκλον .. 7^η 8^η 9^η 10^η 11^η 12^η καὶ 13^η 14^η 15^η 16^η 17^η 18^η 19^η 20^η
 21^η 22^η 23^η 24^η 25^η 26^η 27^η 28^η 29^η 30^η 31^η 32^η 33^η 34^η 35^η 36^η 37^η 38^η 39^η 40^η 41^η 42^η 43^η 44^η 45^η 46^η 47^η 48^η 49^η 50^η 51^η 52^η 53^η 54^η 55^η 56^η 57^η 58^η 59^η 60^η 61^η 62^η 63^η 64^η 65^η 66^η 67^η 68^η 69^η 70^η 71^η 72^η 73^η 74^η 75^η 76^η 77^η 78^η 79^η 80^η 81^η 82^η 83^η 84^η 85^η 86^η 87^η 88^η 89^η 90^η 91^η 92^η 93^η 94^η 95^η 96^η 97^η 98^η 99^η 100^η

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου· (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....



κόπανος στρογγυλός



ξύλο καρπουλάς διὰ τὸ κοπάνημα μικρῶν καρπῶν δημητριακῶν.



τὸ δικάβαλλο



‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ἐτραγουδοῦντο, ὁ χ.ι. ὁ μ.ι. καὶ ἄλλοι ἐμ. ἐν τ.ι. Ὁ χ.ι.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

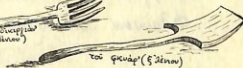
Ἐ. 1925. λερίαν. ἀλωνακίνησις
Ἐ. 1948 ἔγινε χρῆσις πατόδου.
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

"λαινέ" — Μ.Ε. τ.γ. "ἀλωνακίνησις" ἔβλεπε εἰς τ.ο.



Σκρομιαλὸς



Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο... ἔχει. ἐλθῆται...
ὠρεῖται... ἔθιματε. δὲν. καρφώνεται. οὕτε. λήγεται. ἔργου.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο...

.. Μὲ. τὸ. "λινιστήριον" καὶ. μὲ. τὸ. φτυάρι...
.. ἔθι. λινιστήριον. εἶχε. δ. ξύλινον. δένδρον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λινῆς (ἀνέμιζει)· ἀνδρῶν, γυναικῶν· εἰδικὸς λινιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
.. ἢ. ἀνδρῶν. ἢ. γυναικῶν, πᾶσι. ὅτι. εἰδικός. λινιστῆς...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

.. λήγεται. "κόντυλα"..... ἢ. ἀποχωρίζεται. δὲ. τὰ
.. "δερμόνια"..... δεύτερον. ἀλύνισμα. διὰ. τοῦ. ἀπο-
.. φλοιώσκει. πρὸ. εἶεν. δὲ. λήγεται.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλύνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

... Τὸ δεύτερον αὐτὸ σάκνισμα γίνεται ἐν τῇ τειδῇ πάλι
 μὲν "ντογκάν", ἐξέμετο δὲ κατανεμενικῶν. "Σαλῶνισμα",
 ἔμενον θμῶς. ἡ ἀλὶ τῇ ὑπόστασι.

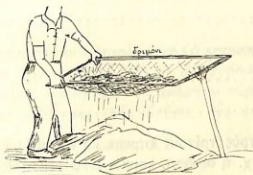
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μὲν... ἔμενον...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... Ὁ "λαμίν... ἐδικυρίζω... μέ... σῦρειν... ἄνεμα... φουρνά... καὶ... οὐτά... ἔτι...
 γαρίζω... γά... ὄχρεα... καὶ... ε... καρπός... μέ... γά... κόβω...
 ... Ὁ... καρπός... ἐκαρίζω... ἔτι... γά... κόβω... μέ... γά... "δερμόνι...
 ... Ὁ... ἀνδρῶν... ὡς... γά... πλῆκτον... ἐκίχυνεν... καὶ... γ... γυναῖκα...
 ... ἔδορμάει... ..

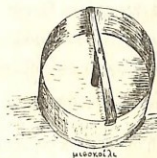
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

... Μ.ε. γά... "φουρνά... (φουρνά)... δὲν... ἐχαρίζω... ἐκάρπός...
 ... Ὁ... ἐκαρίζω... ἔτι... γά... κόβω... μέ... γά... "δερμόνι...
 ... ποίρει... διὰ... γά... φτυάρι... "φουρνά... (φουρνά)...
 ... Προσκύνησις... καὶ... ἀσπασμὸς... δὲν... ἐκίχυνεν...

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ... δὲν... ὑπὸ... ..

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλάι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

"Σύνταξη" 3% από τον Τούρκο και αρχ. όφελ.
 το ίδιο επί Μοναρχία επί κληροδ. Μ. ή φαν. 320 το "Σύνταξη"
 κληρονομία 6½ κληροδ.



- α) τὸ παππαδιάτικο, +
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, +
γ) τὸ γυφτιάτικο, -
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ. +

Σημειώσατε τα έν χρήσει παλαιότερον μετρα των δημητριακών (όνομα, χωρητικότης, σχήμα, και παραθέσατε ίχνογραφήματα ή φωτογραφίας αυτών) *Κε. προαναφ. 2. 6. 1. Κ. 1*.....

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) ... ἐντός τοῦ οἴκου... εἰς μὲν λακκοὺς, εἰς δὲ παρὰ τὴν

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἀποθνήσκουσιν εἰς τὸ θάλασσαν, εἰς ἀκύν-
 ρωτας Καὶ . . . φερίεσθαι εἰς τὸ ἄλνι . . . κατακλινόμενοι .
 καὶ . . . ἀλγιστοὶ . . . λόντα

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

Μετὰ τὴν . . . συγκέντρωσιν . . . καὶ . . . φερίεσθαι εἰς τὸ ἄλνι . . . ἐγίνετο δια-
 λογή . . . καὶ . . . κατέκλινον . . . ἀλάλτουν . . . ἀφ' ὧν . . . ἐλάλει . . . ὁ δὲ
 ἐγίνετο ἡ ἀνακρίσις . . . διότι . . . Μισαὶ ἤρπυσεν . . . ὁ ἀλόντης . . .

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; . .

Ἐγίνετο εἰς ἐκ τῶν . . . τετραγώνων καὶ . . . ἐξ ὧν . . . ἔκρινεν . . . ἔκρινεν .
 καὶ . . . κατέκλινον . . . εἰς τὸν . . . ὅπως . . . ἐφίμην . . . ἔκρινεν . . .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ΔΟΧΗΝΩΝ
 καὶ . . . ὁ δὲ . . . ἔκρινεν . . . καὶ . . . ὁ δὲ . . . ἔκρινεν . . . καὶ . . . ὁ δὲ . . .
 ἔκρινεν ὅπως . . .

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΗΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνηστικὴ εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.Χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δὲν . . . ὁ δὲ . . . καθυπερμένον . . . ἡμέρας . . . ἐπὶ τῶν . . . ὁ δὲ . . .
 ἀναβάν . . . φωτίες . . . καὶ . . . ὁ δὲ . . . καὶ . . . ὁ δὲ . . .
 καὶ . . . ὁ δὲ . . .

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Ἀναβάν . . . τὸν . . . καὶ . . . ὁ δὲ . . . καθυπερμένον . . .
 καὶ . . . καὶ . . . καὶ . . .

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... "Σ. τ. ι. α.", .. Ε. λ. ε. γ. ε. ω.

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

..... Σ. υ. γ. α. ν. ο. ς. γ. ε. ρ. ι.

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;

... Δ. ε. ν. ε. σ. ἡ. ρ. χ. ε. ... Ε. σ. τ. ε. δ. ι. α. ... Δ. ι. α. ... τ. ε. ... Ἀ. ν. α. κ. α. ρ. α. ... ε. σ. ... π. υ. ρ. α. ι. ... ὅ. γ. ε.

... Ε. κ. ε. π. ρ. α. σ. ο. ... Σ. ὅ. λ. κ.

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχκαί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

.....
.....
.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

.....
.....
.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Χανδαῖ τῇ 20-1-1970



Μητρούλης Σχολείου

ΜΗΤΡΟΥΔΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ